

Η φιλία

Από όλα τα αγαθά που κάνουν τη ζωή του ανθρώπου ευτυχισμένη τίποτε δεν είναι μεγαλύτερο, τίποτε γονιμότερο, τίποτε πιο ευχάριστο από την πραγματική φιλία (επικούρειος φιλόσοφος).

Τι είναι όμως η πραγματική φιλία; Είναι ο στενός και θερμός δεσμός δύο ή περισσότερων προσώπων, που στηρίζεται στην αμοιβαία ανιδιοτελή αγάπη και εκτίμηση· είναι ο πολύτιμος και σταθερός δεσμός που ενώνει ενάρετους ανθρώπους, στην καταγωγή ξένους ή συγγενείς. Οι εκλεκτότεροι πνευματικοί άνθρωποι όλου του κόσμου έχουν αναγνωρίσει και έχουν εξυμνήσει την πραγματική φιλία και πολλοί, από τα αρχαιότερα χρόνια ως σήμερα, έχουν γράψει γι' αυτήν ότι είναι ένα από τα πιο απαραίτητα και τα πιο βασικά στηρίγματα του ανθρώπου για την επίλυση των προβλημάτων του, για την προκοπή του και την ευτυχία του.

«Συν τε δυ' ερχομένω» λέει ο Όμηρος· «όταν πηγαίνουν δύο μαζί» μπορούν οι άνθρωποι να τα βγάλουν πέρα καλύτερα και πιο άνετα. Γιατί ο πραγματικός φίλος θα σε βοηθήσει στην αντιμετώπιση των ζητημάτων σου ή των κινδύνων που διατρέχεις και στην επιτυχία των σκοπών σου. Θα ακούσει τα μυστικά σου. Στη δυστυχία σου θα λυπηθεί μαζί σου και με πίστη θα σου συμπαρασταθεί. Στην ευτυχία σου δε θα σε φθονήσει, αλλά θα χαρεί κι εκείνος. Θα επαινέσει την καλή σου απόδοση και θα σου ευχηθεί το καλύτερο. Δε θα θελήσει ποτέ να σε εκμεταλλευτεί και όταν βρίσκεσαι σε ανάγκη, θα σε βοηθήσει. Θα κάνει θυσίες για σένα, θα σε σκέφτεται και όταν βρίσκεται μακριά σου θα σου πει την αλήθεια. Όταν πρέπει, θα σε κρίνει με αυστηρότητα. Θα είναι ειλικρινής μαζί σου και δε θα σε κολακεύει. Θα χαίρεται από την παρουσία σου και θα είναι ο συμπαραστάτης σου. Θα σε ενθαρρύνει και θα σε στηρίζει για την κατάκτηση της αρετής και θα σε αποτρέπει από το κακό. Θα κάνει υποχωρήσεις και δε θα κάνει οτιδήποτε το πονηρό, που θα μπορούσε να προκαλέσει μείωση, πόνο ή λύπη σε σένα. Τα ίδια φυσικά θα προσφέρεις και συ σ' αυτόν, για να έχει στερεά θεμέλια η φιλία σας.

Η πραγματική φιλία ανυψώνει τους ανθρώπους ηθικά και πνευματικά, γιατί σ' αυτήν ο δόλος δεν έχει θέση και η προσφορά είναι αυθόρμητη, εκούσια και ανιδιοτελής [...]. Η αληθινή φιλία έχει διάρκεια και δεν τραυματίζεται (παρά σπανιότατα) από τις συκοφαντίες. Μόνο όμως εκείνοι που είναι πραγματικά καλλιεργημένοι και ενάρετοι αξιώνονται να την προσφέρουν και να την απολαύσουν.

Περιοδικό «Φιλολόγος», τεύχος 20

ΜΕΡΟΣ Α΄. Απάντησε τις πιο κάτω ερωτήσεις.

1. Πώς ορίζεται η φιλία στο κείμενο;

---

2. Ανάφερε και εξήγησε δύο περιστάσεις, κατά τις οποίες θα σου συμπαρασταθεί ένας φίλος.

---

3. Αντίγραψε και εξήγησε την υπογραμμισμένη πρόταση της τελευταίας παραγράφου.

ΜΕΡΟΣ Β΄. Βρες συνώνυμα για τις πιο κάτω λέξεις του κειμένου.

1. αγαθά _____

2. δεσμός _____

3. εκλεκτότεροι _____

4. δεν θα φθονήσει _____

5. θεμέλια _____

ΜΕΡΟΣ Γ'. Στη δεύτερη παράγραφο αναφέρεται η έκφραση «ανιδιοτελής αγάπη». Εξήγησε το νόημά της.

ΜΕΡΟΣ Δ'. Αναγνώρισε τα υπογραμμισμένα ρήματα του κειμένου.

(πρόσωπο, αριθμός, έγκλιση, χρόνος, φωνή)

ΜΕΡΟΣ Ε'. Μετάφερε τα πιο πάνω ρήματα στον αντίθετο αριθμό.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'. Μετάτρεψε τις πιο κάτω προτάσεις σε ονοματικές φράσεις.

«Η φιλία ενώνει ενάρετους ανθρώπους»

«Η πραγματική φιλία ανυψώνει τους ανθρώπους ηθικά και πνευματικά»

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΘΑΣΟΥ

Η Θάσος είναι ένα σπάνιο σε ομορφιά νησί που συνδυάζει καταπράσινα τοπία, όπως το όρος Υψάριον (1.203 μ.), μια προστατευόμενη δασική περιοχή ιδιαίτερης οικολογικής σημασίας, με γραφικές και ήρεμες παραλίες και παραδοσιακούς οικισμούς. Η Θάσος προσφέρει μια εικόνα που ξεκουράζει τους επισκέπτες της και τους επιτρέπει να χαλαρώσουν, απολαμβάνοντας στο έπακρο τη φυσική της ομορφιά, τα γραφικά της τοπία και τις πολυάριθμες αμμουδερές παραλίες.

Το καταπράσινο νησί της Θάσου είναι ονομαστό για τις σμαραγδένιες ακρογιαλιές του, την πολύ πλούσια βλάστηση με μεγάλη ποικιλία από ελιές, πεύκα, πλατάνια, έλατα και άλλα ήμερα και άγρια δένδρα που κυριολεκτικά φτάνουν ως τις πανέμορφες παραλίες, συνθέτοντας μια απόλυτα γραφική και πανέμορφη ελληνική εικόνα. Οι πηγές με καθαρά και δροσερά νερά, οι μικροί χείμαρροι και τα δάση που εναλλάσσονται με τις παραλίες κάνουν τη Θάσο ένα σπάνιο μείγμα θαλάσσιου και ορεινού τοπίου.

Η Θάσος διατηρεί αναλλοίωτη την παραδοσιακή μακεδονίτικη αρχιτεκτονική, με τα περισσότερα σπίτια και τις εκκλησίες στη Θάσο να είναι χτισμένα από ακατέργαστη ασβεστολιθική πέτρα και ξύλινες στέγες. Στο νησί το ξύλο έχει αντικαταστήσει το σίδηρο στην κατασκευή των σπιτιών, τα οποία διαθέτουν ιδιαίτερη εμφάνιση με τα χαρακτηριστικά ξύλινα μπαλκόνια τους και τις ξύλινες τοξωτές πόρτες στις εισόδους τους. Στη Θάσο θα συναντήσετε και πανέμορφους παραδοσιακούς οικισμούς όπως το Καζαβίτι και τον Θεολόγο, όπου τα σπίτια περιβάλλονται από περιτοιχισμένες αυλές και ανθόκηπους, καθώς επίσης και διάφορα άλλα χωριουδάκια με τα δικά τους ιδιαίτερα γνωρίσματα.

Η εύκολη και γρήγορη πρόσβαση στο νησί, με τα συχνότατα δρομολόγια πλοίων, κάνει την Θάσο ελκυστικότερη για καλοκαιρινές διακοπές κάθε τύπου και επιλογής. Όσοι επισκέπτονται το νησί μια φορά, δεν αργούν να επιστρέψουν, αφού συνήθως δεν προλαβαίνουν να εξερευνήσουν κάθε σημείο του και να απολαύσουν όλες τις παραλίες. Τα μέσα εξερεύνησης πολλά: από ποδήλατο, για όσους έχουν τις αντοχές, μέχρι κάθε είδους ιδιωτικού ή μη μέσου μεταφοράς. Μικρά ιδιωτικά πλοία είναι στη διάθεσή σας, για να σας μεταφέρουν μέσω θαλάσσης σε κάθε απομονωμένη και έρημη παραλία.

Οι επισκέπτες του νησιού το επισκέπτονται επαναληπτικά και εξερευνούν κάθε σημείο του με ευκολία και γραφικό τρόπο, χρησιμοποιώντας πλοία αλλά και κάθε είδους μέσα συγκοινωνίας, μέσα από αξέχαστες διαδρομές.

ΜΕΡΟΣ Α': Να γράψετε τρεις λόγους, για τους οποίους θα επισκεπτόσασταν τη Θάσο.

ΜΕΡΟΣ Β': Από ποια υλικά είναι φτιαγμένα τα σπίτια στο νησί της Θάσου; Να περιγράψετε ένα παραδοσιακό σπίτι.

ΜΕΡΟΣ Γ': Να βρείτε συνώνυμα για τις πιο κάτω λέξεις του κειμένου.

1. ιδιαίτερης _____
2. αναλλοίωτη _____
3. ακατέργαστη _____
4. περιβάλλονται _____
5. συχνότατα _____
6. ιδιωτικά _____
7. απομονωμένη _____

ΜΕΡΟΣ Δ': Να προσθέσετε πρόταση κατακλείδα στην τρίτη παράγραφο του κειμένου.

ΜΕΡΟΣ Ε': Να μεταφέρετε στον αντίθετο αριθμό τα πιο κάτω ουσιαστικά.

το όρος _____

τους οικισμούς _____

τις παραλίες _____

των πλοίων _____

οι επισκέπτες _____

τις διαδρομές _____

ΜΕΡΟΣ ΣΤ': Να δημιουργήσετε μια πρόταση με το καθένα από τα πιο κάτω επίθετα: σπάνιο, καταπράσινα, ελκυστική.

ΜΕΡΟΣ Ζ': Να επιλέξετε πέντε επίθετα από το κείμενο και να τα αναγνωρίσετε, αναφέροντας την πτώση τους, τον αριθμό και το γένος τους.

ΜΕΡΟΣ Η': Να μεταφέρετε το ρήμα «επισκέπτονται» σε όλους τους χρόνους.

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ

ΕΠΙΣΚΕΠΤΟΝΤΑΙ

ΠΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ

_____

ΑΟΡΙΣΤΟΣ

_____

ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ

_____

ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ

_____

ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΤΙΚΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ

_____

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ _____

ΣΥΝΤΕΛΕΣΜΕΝΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ _____

ΜΕΡΟΣ Θ': Να μετατρέψετε τις ρηματικές φράσεις σε ρηματικές.

«οι μικροί χείμαρροι και τα δάση που εναλλάσσονται με τις παραλίες»

«το ξύλο έχει αντικαταστήσει το σίδηρο στην κατασκευή των σπιτιών»

«οι επισκέπτες του νησιού το επισκέπτονται επαναληπτικά και εξερευνούν κάθε σημείο του»

ΜΕΡΟΣ Ι': Να εντοπίσετε το Ρήμα (Ρ) ή το Συνδετικό Ρήμα (ΣΡ), το Υποκείμενο (Υ), το Αντικείμενο (Α) ή το Κατηγορούμενο (Κ), τον Επιθετικό Προσδιορισμό (ΕΠ), τον Τροπικό Προσδιορισμό (ΤΠ) στις πιο κάτω προτάσεις.

Τα περισσότερα σπίτια είναι ξύλινα.

Οι τουρίστες επισκέπτονται το νησί επαναληπτικά.

Παιδικά Χωριά SOS Ελλάδος

Τα «Παιδικά Χωριά SOS Ελλάδος» είναι μέλος του SOS Children's Villages International, που λειτουργεί σε 135 χώρες σε όλο τον κόσμο. Αποτελούν μια ανεξάρτητη μη κυβερνητική οργάνωση η οποία φροντίζει παιδιά που δεν μπορούν να ζήσουν στη φυσική τους οικογένεια.

Η έννοια του παιδικού χωριού SOS είναι η προσφορά ενός σπιτιού, μιας οικογένειας και μιας μητέρας. Το χωριό αποτελεί το κοινωνικό περιβάλλον που επιτρέπει στα παιδιά να αναπτυχθούν με ασφάλεια, αλλά παράλληλα είναι και μια γέφυρα προς την κοινωνία, καθώς τα παιδιά μαθαίνουν να συμμετέχουν ενεργά σε αυτή. Τα παιδικά χωριά SOS είναι μια μεγάλη οικογένεια που αγκαλιάζει με αγάπη τα παιδιά. Μετά το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου και κυρίως από το 1956 και εξής τα παιδικά χωριά SOS εξαπλώθηκαν παγκοσμίως με ταχύτατους ρυθμούς.

Στην Ελλάδα τα παιδικά χωριά SOS αναλαμβάνουν δράση και λειτουργούν τα παρακάτω προγράμματα: Κέντρα Στήριξης Παιδιού και Οικογένειας σε δέκα πόλεις, Ξενώνας Βρεφών SOS στο Μαρούσι, Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας, Στέγες Νέων σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, Εργαστήρια Έκφρασης και Δημιουργικής Απασχόλησης και Ξενώνας Ασυνόδευτων Ανήλικων Προσφύγων στην Αθήνα.

Τα παιδικά χωριά SOS έχουν ως αποστολή να δημιουργούν οικογένειες με παιδιά που βρίσκονται σε ανάγκη καλύπτοντας τη διαμονή τους, τη διατροφή τους, την εκπαίδευσή τους και τις ιατροφαρμακευτικές τους ανάγκες. Επίσης βοηθούν τα παιδιά να διαμορφώσουν το δικό τους μέλλον και να συμμετέχουν στην ανάπτυξη των κοινοτήτων στις οποίες ανήκουν. Ταυτόχρονα, δημιουργούν εγκαταστάσεις και προγράμματα πρόληψης που έχουν ως στόχο την ενίσχυση των οικογενειών για την αποφυγή της εγκατάλειψης των παιδιών.

Ο θεσμός αυτός αποτελεί σανίδα σωτηρίας για τα παιδιά που δεν έχουν δική τους οικογένεια. Όλοι οι φορείς του κράτους, καθώς και οι ιδιώτες καλούνται να στηρίξουν οικονομικά τα χωριά SOS, ώστε να είναι όσο γίνεται πιο αποτελεσματικά στο έργο τους.

Πηγή: <https://el.aegeanair.com> (διασκευή)

ΜΕΡΟΣ Α'. Απάντησε τις ερωτήσεις.

1. Χαρακτήρισε το πιο πάνω κείμενο, ως προς το είδος του.

---

2. Ποιος είναι ο σκοπός της δημιουργίας ενός παιδικού χωριού SOS;

---

3. Ένα παιδικό χωριό SOS «είναι μια γέφυρα προς την κοινωνία, καθώς τα παιδιά μαθαίνουν να συμμετέχουν ενεργά σε αυτή». Να εξηγήσεις με δικά σου λόγια το νόημα της πιο πάνω υπογραμμισμένης φράσης του κειμένου.

---

4. Σε ποιους νομίζεις πως απευθύνεται το πιο πάνω κείμενο και για ποιο σκοπό γράφτηκε;

ΜΕΡΟΣ Β'. Σημείωσε κατά πόσο είναι Ορθό (Ο) ή Λάθος (Λ) το περιεχόμενο των πιο κάτω προτάσεων.

α) Τα παιδικά χωριά SOS είναι κερδοσκοπικές επιχειρήσεις. ____

β) Τα παιδικά χωριά SOS λειτουργούν ως κανονικά κρατικά σχολεία. ____

γ) Τα παιδικά χωριά SOS λειτουργούν και σε πολλές άλλες χώρες εκτός από την Ελλάδα. ____

δ) Τα παιδικά χωριά SOS οργανώνουν προγράμματα για στήριξη ανθρώπων που έχουν ανάγκη σε ολόκληρη την κοινωνία. ____

ΜΕΡΟΣ Γ'. Γράψε έναν πλαγιότιτλο (μια σύντομη ονοματική φράση, η οποία αναφέρεται στο περιεχόμενο της παραγράφου) για την 1η παράγραφο του κειμένου και έναν πλαγιότιτλο για την 2^η παράγραφο του κειμένου.

ΜΕΡΟΣ Δ'. Βρες αντώνυμα για τις πιο κάτω λέξεις που βρίσκονται στο κείμενο.

α) ενεργά _____

β) εξαπλώθηκαν _____

γ) ταχύτατους _____

δ) ασυνόδευτων _____

ΜΕΡΟΣ Ε'. Γράψε μία άλλη συνδετική λέξη ή φράση που να έχει το ίδιο νόημα με τις λέξεις «επίσης», «ταυτόχρονα», που βρίσκονται στην τέταρτη παράγραφο.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'. Γράψε τα ακόλουθα ρήματα του κειμένου στον χρόνο που ζητείται στην παρένθεση (να διατηρήσετε το πρόσωπο και τον αριθμό τους).

α) λειτουργεί, παρ.1η (Στιγμιαίος Μέλλοντας) _____

β) επιτρέπει, παρ.1η (Αόριστος) _____

γ) αποδίδουμε, παρ.4η (Παρακείμενος) _____

δ) βοηθούν, παρ.3η (Παρατατικός) _____

ΜΕΡΟΣ Ζ'. Δήλωσε σε ποια έγκλιση βρίσκεται το καθένα από τα ακόλουθα υπογραμμισμένα ρήματα του κειμένου (οριστική, υποτακτική, προστακτική).

α) «Μπορείτε και εσείς να στηρίξετε...» (παρ.4η) _____

β) «... και να συνδράμουμε στην προσπάθειά τους» (παρ.4η) _____

γ) «Ταυτόχρονα δημιουργούν ... προγράμματα πρόληψης» (παρ.3η) _____

ΜΕΡΟΣ Η'. Άλλαξε την πρόταση «Τα Παιδικά Χωριά SOS εξαπλώθηκαν παγκοσμίως με ταχύτατους ρυθμούς», ώστε το ρήμα της να δηλώνει

α) το πιθανό

β) μια ευχή

ΜΕΡΟΣ Θ'. Βρες το α' και β' συνθετικό των ακόλουθων λέξεων του κειμένου.

α) συμμετέχουν _____

β) διαμονή _____

Με καθεμία από τις πιο πάνω λέξεις γράψε μια δική σου πρόταση.

Η Χιονάτη της Πάρνηθας

Το διήγημα του Ηλία Βενέζη που ακολουθεί δείχνει τη στενή σχέση ανθρώπου και φύσης, αποκαλύπτει την ανάγκη της συμφιλίωσής μας σήμερα με το φυσικό περιβάλλον, με τα φυσικά φαινόμενα, με τους ζωντανούς οργανισμούς που ζούνε μέσα σ' αυτό.

Η μικρή Άννα είναι πια τώρα σε θέση να καταλαβαίνει τη μεγαλοπρέπεια του κόσμου. Δεν κάθεται να κοιτάζει με απορία όταν περνούν τα σύννεφα, όταν αστράφτει σαν πέφτει βροχή. Έγινε φίλη και με τα δέντρα. Τα δέχτηκε σαν πλάσματα που ήρθαν στη γη μονάχα για να την ευχαριστούνε: να της κάνουν σκιά άμα έχει ήλιο, ή να σαλεύουν τα φύλλα τους όταν φυσά τ' αγέρι, για να παίξει. Μονάχα σαν ήρθε το χιόνι, αυτό ήταν πολύ νέο και η Άννα γοητευτήκε. Κόλλησε το πρόσωπο της στο τζάμι του παραθύρου κι έμεινε ώρα κοιτάζοντας την άσπρη μαγεία που έπλεε στην ατμόσφαιρα. Το φως, στα γαλάζια μάτια της ανακατεύτηκε τότε παράξενα με το άσπρο φως του χιονιού. Ήταν σα να ήρθε αφρός και κύματα, σα να ήρθε Αιγαίο μες στον χειμωνιάτικο κλειστό χώρο του δωματίου.

Η Άννα είδε το χιόνι, πλημμύρισε τα μάτια της από χιόνι, κι έπειτα:

- Τι είναι αυτό; ρώτησε τη μητέρα της.
- Χιόνι είναι, Άννα. Το λένε χιόνι.
- Γιατί το λένε χιόνι;
- Έτσι το λένε. Γιατί είναι πολύ άσπρο κι έρχεται ίσια απ' τον ουρανό.

Η Άννα θυμάται το κάτασπρο φόρεμα που της βάζουν τις μέρες που έχει ήλιο. Έχει μια σπάνια ικανότητα να συνδέει αμέσως τις όμοιες εικόνες, τα όμοια σχήματα και τα χρώματα.

- Όταν θα βάλω τα άσπρα μου, λέει, θα είμαι κι εγώ χιόνι.
- Ναι, Άννα, θα είσαι σαν το χιόνι. Θα σε λέμε τότε Χιονάτη. Έτσι ήταν η Χιονάτη.
- Έτσι ήταν η Χιονάτη; Τι είναι Χιονάτη;...
- Α, ναι. Δεν ξέρεις τίποτα για τη Χιονάτη. Θα σου πω.

Κι ενώ το χιόνι έπεφτε ολοένα, η Άννα έμαθε ό,τι έπρεπε να μάθει για τη Χιονάτη. Δεν ήταν η Χιονάτη του ξενικού παραμυθιού, αυτή με την κακιά βασίλισσα και με τους νάνους. Ήταν μια άλλη Χιονάτη, ένα κοριτσάκι βοσκών που ζούσε στην Ελλάδα. Εκεί στα μέρη της Πάρνηθας. Κανένα κακό πνεύμα δεν την έστειλε στο δάσος να χαθεί. Τέτοια κακά πνεύματα δεν ζουν στα βουνά της Ελλάδας. Έτυχε όμως να περάσει μια μέρα απ' το καλύβι τους ένα ελαφάκι, το μοναδικό ελαφάκι που ζούσε στα βουνά της Πάρνηθας. Η Χιονάτη καθόταν στην πόρτα του καλυβιού και ταξίδευε όνειρα πάνω στα σύννεφα, όταν είδε το ελάφι. Τρόμαξε πολύ, γιατί δεν είχε δει καμιάν άλλη φορά ελάφι.

Μα σαν μπόρεσε και το κοίταξε μες στα μάτια, στη στιγμή ξεφοβήθηκε, γιατί είδε τούτο το παράξενο: τα μάτια του ελαφιού ήταν δακρυσιμένα, όπως ποτέ δεν γίνεται με τα άλλα πλάσματα του βουνού **εξόν*** απ' τους ανθρώπους.

«Πώς σε λένε;», του λέει η Χιονάτη παίρνοντας θάρρος.

«Με λένε ελάφι».

«Και πού μένεις; Δεν σε είδα καμιά φορά εδώ στα μέρη μας»

«Πού να με δεις, κοριτσάκι; Εγώ ζω βαθιά μες στο δάσος που είναι πέρα απ' το "Άρμα", πέρα απ' τη μεγάλη χαράδρα»

«Και είσαι εκεί έρημο και μονάχο;».

«Είμαι μονάχο, κοριτσάκι, όμως δεν είμαι έρημο. Έχω πολλούς συντρόφους».

«Έχεις πολλούς συντρόφους;».

«Ου! Έχω πολλούς! Έχω τα φύλλα που βουίζουν στα δέντρα και που μηνούν τον καιρό που θα 'ρθει, έχω τα σκουλήκια που σαλεύουν στη γη, έχω το χορτάρι που φυτρώνει ύστερα από τη βροχή. Δεν είμαι μονάχο».

«Και τα μάτια σου γιατί είναι έτσι; Γιατί κλαίν τα μάτια σου;».

Το ελάφι δεν ξέρει τι να πει γι' αυτό, δεν ξέρει τίποτα σίγουρο. Σαν ήταν μικρό, είχε μια φορά ακούσει ένα παλιό παραμύθι που του λέγανε, μια ιστορία των προγόνων του, των πρώτων ελαφιών που ήρθαν στη γη. Ζούσανε, λέει, τα ελάφια σε μεγάλα παρθένα δάση και ήταν πολύ καλά έτσι που ζούσαν ξένοιαστα με τ' άλλα θεριά και τα πουλιά, όταν κάποτε **ξεστράτισαν***. Βγήκαν απ' τα λημέρια τους, περιπλανήθηκαν πολλές μέρες και πολλές νύχτες, κι άξαφνα βρέθηκαν μες στη χώρα των ανθρώπων. Ήταν οι πρώτοι άνθρωποι που αντίκριζαν τα πρώτα ελάφια του κόσμου. Κάθισαν τα ελάφια και τους παραφύλαξαν. Και είδαν: Τα παράξενα πλάσματα με τα δυο πόδια όλη τη μέρα σκύβαν στη γη και τη σκάβανε, **την ξεκολλούσαν*** και πάλι την άφηναν στον τόπο της. Όλη τη μέρα βογκούσαν, ώσπου ερχόταν η νύχτα και βγαίνουν τα άστρα. Τότε μόνο, σαν πέφτανε να κοιμηθούν, ησύχαζαν. Και πάλι, όταν τα άστρα φεύγανε, πάλι άρχιζαν να χτυπούν τη γη, σα μια δύναμη σκοτεινή να τους πρόσταζε όλο να σκάβουν κι όλο να βασανίζονται βγάζοντας το χώμα απ' τη γη. Όμως το χώμα πάλι έπεφτε πίσω, η γη ήταν ατέλειωτη, ατέλειωτο ήταν και το μαρτύριο των ανθρώπων.

Περίεργα τα ελάφια πήγαν πιο κοντά και τους κοίταξαν μες στα μάτια. Για πρώτη φορά είδαν δάκρυα μες στα μάτια των ανθρώπων. Τότε κι εκείνα δάκρυσαν. Κι από κείνη τη μέρα όλα τα ελάφια του κόσμου κλαίνε — για τη μνήμη των ανθρώπων της γης που βασανίζονται.

* **εξόν**: εκτός ***ξεστράτισαν** (ξεστρατίζω): βγήκαν από το δρόμο τους, από την κανονική τους πορεία * **την ξεκολλούσαν** (ξεκολλώ): την ξεκολλούσαν

« Η Χιονάτη της Πάρνηθας»

A. Να κυκλώσεις το γράμμα, που αντιστοιχεί στην ορθή απάντηση.

1. Το κορίτσι της ιστορίας λέγεται

- α) Έλλη
- β) Άννα
- γ) Χαρά
- δ) Ελπίδα

3. Το κορίτσι δεν είχε ξαναδεί ποτέ

- α) βροχή
- β) αστραπή
- γ) χιόνι
- δ) θάλασσα

5. Η Χιονάτη ήταν

- α) η γνωστή κοπέλα του αγαπημένου παραμυθιού
- β) μια άγνωστη κοπέλα που ζούσε στην Πάρνηθα
- γ) η χαριτωμένη σκυλίτσα της κοπέλας της ιστορίας
- δ) η αγαπημένη κούκλα της κοπέλας της ιστορίας

7. Η Χιονάτη μια μέρα συνάντησε

- α) ένα δελφίνι
- β) ένα παγώνι
- γ) μια αλεπού
- δ) ένα ελάφι

2. Αυτό που συνάντησε η Χιονάτη ζούσε

- α) σε μια λίμνη
- β) σε ένα ποτάμι
- γ) σε ένα δάσος
- δ) σε μια καλύβα

4. Το ζώο δεν ήταν μόνο του. Είχε για παρέα

- α) φύλλα, σκουλήκια και χορτάρι
- β) τα άλλα ζώα της περιοχής
- γ) τον ήλιο και τη βροχή
- δ) τα παιδιά της γειτονιάς

6. Όταν το ζώο αυτό ήταν μικρό, του είπαν ένα παραμύθι για

- α) δράκους
- β) κεραυνούς
- γ) ανθρώπους
- δ) πλανήτες

8. Οι άνθρωποι σε εκείνη την περιοχή

- α) έσκαβαν με πάρα πολύ κόπο τη γη
- β) πήγαιναν για μπάνιο στη θάλασσα
- γ) έχτιζαν σπίτια και άλλα κτίσματα
- δ) βγήκαν έξω, για να κυνηγήσουν

9. Τα ζώα δάκρυσαν γιατί

- α) φοβήθηκαν πάρα πολύ τους ανθρώπους
- β) είδαν δάκρυα στα μάτια των ανθρώπων
- γ) φοβήθηκαν τους αμείλικτους κυνηγούς
- δ) απομακρύνθηκαν από το υπόλοιπο κοπάδι

10. Τα ζώα αυτά ένιωθαν για τους ανθρώπους

- α) αγάπη και συμπόνια
- β) μίσος
- γ) φόβο και ανασφάλεια
- δ) ντροπή

B. Να απαντήσεις τις πιο κάτω ερωτήσεις.

Να βρεις τις **διαφορές** μεταξύ της «χώρας των ανθρώπων» και των «δασών των ελαφιών».

---

2. Ποια **συναισθήματα** έχουν τα ελάφια για τους ανθρώπους και **γιατί**;

Γ. Να βρεις ένα συνώνυμο για τις πιο κάτω λέξεις του κειμένου, διατηρώντας το νόημα που έχουν στην αφήγηση.

1.μεγαλοπρέπεια -----	6.παρθένα -----
2.να σαλεύουν -----	7.λημέρια-----
3.σπάνια -----	8.παραφύλαξαν -----
4.μέρη -----	9.βογκούσαν -----
5.προγόνων -----	10.μαρτύριο -----